

Fundur í vatnasvæðisnefnd 1 á Cafe Riis, Hólmavík, 8. október 2014

Mætt voru: Sigríður Hjaltadóttir (HNV), Ágúst Þór Bragason (Blönduósbæ), Ólafur H. Stefánsson, Ralf Trylla (Ísafjarðarbær), Hafdís Sturlaugsdóttir (Náttúrustofu Vestfjarða, Svanfríður Dóra Karlsdóttir (Ust), Helgi Jenson (Ust), Tryggvi Þórðarson (Ust).

1. Vatnasvæðanefndir, fundir, formaður og hlutverk.
Svanfríður gerði stuttlega grein fyrir hlutverki vatnasvæðanefnda og þeirri stöðu sem verkefni á sviði stjórnar vatnamála væru í. Útskýrði hún að vegna takmarkaðs fjármagns til að vinna þessi verkefni væri ekki hægt að halda sérstaka vinnufundi í vatnasvæðanefndum í ár. Skýrði hún m.a. frá því að á meðan þetta ástand varir hefði það verið sett í bið að skipa nýjan formann í vatnasvæðisnefndirnar. Fram kom hjá henni að þessi fundur væri haldin sérstaklega til að fjalla um stöðu verkefnanna, ekki síst undirbúningsvinnu við gerð vöktunaráætlunar sem er eina verkefnið sem unnið er að í ár.
2. Kynning á stöðu stjórnar vatnamála. Hvert við erum komin og hvað er framundan.
Svanfríður rakti stöðuna varðandi innleiðingu ákvæða laga um stjórn vatnamála. Fjallaði hún um það ástand sem skapaðist þegar vinna í málaflokknum lagðist að mestu niður vegna fjárskorts. Eina verkefnið sem unnið væri að núna snéri að gerð grunns fyrir vöktunaráætlun sem áfram yrði unnið að því að fullkomna. Rakti hún m.a. hvaða verkefnum væri lokið og drap á sum þeirra verkefna sem eftir væru. Tiltók hún að þeir frestir sem gefnir eru í lögnum um stjórn vatnamála væru sömu frestir og Ísland hefur skuldbundið sig til að fylgja skv. samningnum um EEA. Ekki er lengur fylgt svokallaðri flýtiáætlun en ljóst væri að ekki hefði tekist að fylgja henni jafnvel þótt fjármögnun hefði verið óbreytt. Skýrði hún frá því að í Umhverfis- og auðlindaráðuneytinu færi nú fram vinna við gerð lagafrumvarps þar sem gert væri ráð fyrir gjaldtöku vegna vatnsþjónustu í samræmi við meginregluna í lögum um stjórn vatnamála um endurheimt kostnaðar. Ætlunin væri að þessi gjaldtaka tæki mið af mengunarbótareglunni og nytjagreiðslureglunni. Fram kom hjá henni að ætlunin væri að leggja frumvarpið fram á yfirstandandi þingi.

Nokkrar umræður urðu um stöðuna.

3. Vöktunaráætlun og hvernig koma má athugasemdum og upplýsingum á framfæri.
Tryggvi byrjaði á að nefna breytingar frá þeim upplýsingum sem sendar voru nefndunum með töflunum í sumar. Þannig yrði vöktun skv. starfsleyfum mengandi starfsemi tali yfirlitsvöktun en ekki aðgerðarvöktun. Ennfremur væri ekki þörf á að fjalla um fjármögnun vöktunarinnar þar sem unnið væri að þeim málum í ráðuneytinu, sbr. lið 2. Hinsvegar væri áfram óskað eftir tölum um kostnað við vöktun einstakra gæðapátta (einingarverð) ef menn hefðu þær. Tryggvi kynnti fyrirkomulag vinnunnar að vöktunaráætluninni og þess samráðis/samvinnu sem fara á fram. Vonast væri til að samráðsferilinn skilaði svokallaðri vöktunarpörf en upp úr henni myndi Umhverfisstofnun vinna tillögu að vöktunaráætlun til samþykktar Vatnaráðs og staðfestingar ráðherra. Álitamálin við gerð vöktunaráætlunar voru send ráðgjafarnefndum, svæðisnefndum og heilbrigðisnefndum í sumar en áformað er að senda síðan sömu aðilum tillögur Umhverfisstofnunar að vöktunaráætlun auk

sveitarfélaga og e.t.v. fleiri. Upplýsti Tryggvi að ekki myndi takast að ljúka þessum ferli og ljúka gerð vöktunaráætlunar fyrir lögbundinn frest. Tryggvi fór í gegn um þá vinnu við gerð vöktunaráætlunar sem unnin hefur verið hjá Umhverfisstofnun og skýrði út þau gögn sem lágu fyrir í sumar og send voru út til að fá ráðleggingar frá ráðgjafarnefndum og athugasemdir eða umsagnir annarra. Fór hann m.a. yfir hvað væri vöktun, hvað vöktunaráætlun eigi að taka til og hinar mismunandi tegundir vöktunar. Fór hann yfir markmið og forsendur þeirrar vöktunar sem koma skal á og hver þau markmið væru sem sérstaklega myndu höfð til hliðsjónar í fyrstu. Fram kom hjá honum að ekki væri nauðsynlegt að vakta öll vatnshlot en það væri hinsvegar ætlunin, þegar kerfið sé að fullu innleitt, að nota mat á ástandi þeirra vatnshlota sem vöktuð eru til að yfirfæra á önnur vatnshlot þannig að meta megi ástand allra vatnshlota á landinu. Rakti hann þær forsendur sem lagðar voru til grundvallar fyrir vali á vatnshlotum til vöktunar. Væri mikilvægt aðeinbeita sér núna að þeirri vöktun sem er nokkurn veginn ljóst að muni skila þeim árangri sem stefnt er að en bíða aðeins með annað og bæta því síðan inn eftir því sem málin skýrast. Gerði hann grein fyrir þeim álitamálum sem ákveðið hafi verið að vísa til ráðgjafarnefnda og samráðs þeirra sem að gerð vöktunaráætlun koma. Lagði hann áherslu á að þrátt fyrir að sérstaklega hefði verið bent á þessi tilteknu atriði, væri óskað eftir athugasemdum um önnur atriði ef einhverjar væru. Fram kom að hægt væri að hringja í starfsmenn Umhverfisstofnunar til að leita upplýsinga, t.d. um einhver atriði sem kunna að þarfnast meiri skýringa.

4. Umræður og önnur mál.
Ekki voru fleiri mál tekin fyrir.